

MŰVELŐDÉSI REFERENS, VÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL

*„Az iskolavezetés lelkiismeretére van bízva,
 hogy mi történik az iskolában”*

- *Kérem, mondjon egy pár szót az oktatásirányítás helyi rendszeréről.*
- Az előzményekről fontos elmondani, hogy 1984-ben, amikor a járáások megszűntek, körzetközpont lettünk, és akkor alakult meg a hivatalon belül a művelődésügyi osztály. Klasszikus felállás volt, tanulmányi felügyelővel, közművelődési felügyelővel, sportfelügyelővel, gazdasági vezetővel, és én voltam az osztályvezető. Ez az öt fős osztály működött, egészen 1990-ig, amikor is a változások után kimondatott sajnos az, hogy az intézmények szakmailag, pénzügyileg, gazdaságilag önállóak és nincs szükség művelődési osztályra. A kollegáimat menesztették a hivatalból. Gyakorlatilag negyedik éve már annak, hogy megszűnt a művelődési osztály, és én egy személyben, mint művelődési szakreferens irányítom, felügyelem, koordinálom a városban az oktatási, művelődési feladatokat. A véleményem az, hogy ez nem volt szerencsés döntés. Az tény, hogy fölösleges egy ekkora városban egy öt fős apparátus a művelődési szakterületre, mert az az egyik véglet, ez pedig a másik véglet. Én egyedül vagyok a hivatalban a művelődési szakterület szakembere, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy az óvodák (négy óvoda), öt általános iskola (közel kétezer tanulóval), a gimnázium és a szakmunkásképző és szakközépiskola is hozzám tartozik. Ezek tehát az oktatási intézmények, de ezen kívül hozzám tartoznak a közművelődési intézmények is, a művelődésügyi központ, a városi könyvtár, az egyesületek, népkörök, sport. Gyakorlatilag ugyanaz a széles skála van mint korábban volt, de én egyedül maradtam. Nyilvánvaló, hogy az önkormányzati szintű oktatásirányítás is változott. Önállóbbak az intézmények és ez nagyon helyes és nagyon jó, bár az én tapasztalatom az, hogy az intézményvezetők változatlanul igényelnék azt a fajta segítséget, amit korábban megkaptak akár a városi osztálytól, vagy a megyei művelődési osztálytól, vagy a pedagógiai intézettől. De az elmúlt négy évben gyakorlatilag a pedagógiai intézeteket is majdnem megszüntették. Szaktanácsadás gyakorlatilag nem létezik, a tankerületi oktatásügyi központok ugyan megalakultak, de nem tudtak kilépni az iskolák színterére, tehát léteznek, de gyakorlatilag nem érzékelhető a működésük.

Egy picit úgy érzem, hogy az intézmények magukra maradtak, a hatáskörök is megváltoztak, tehát nekem mint művelődésügyi szakreferensnek nincs olyan hatásköröm, hogy szakmai kérdésekbe beleszólhassak. Nem is óhajtok beleszólni. Azt mondtam a legutóbbi igazgatói értekezleten a tanév elején, hogy tán soha ekkora önállósága nem volt az intézményeknek, mert gyakorlatilag nincs szakfelügyelet, nincs szaktanácsadás, nincs szakmai ellenőrzés, és ebben az önállóságban az intézményvezetők felelőssége megnövekedett. Az iskolavezetés lelkiismeretére, szakmai felkészültségére van bízva, hogy mi történik az iskolában. Hála istennek azért azt látom, hogy az iskolákban dolgozó pedagógusok és az intézményvezetők túlnyomó többsége szakmai elhivatottsággal, komolyan dolgozik, ami garancia a munka minőségére. Erre a határozatos kezdeményezés is nagyon jó példa. Tehát a jelenlegi helyzetet én úgy látom, hogy önállóak az intézmények, de eléggé kínlódnva, nehezen tudnak élni az önállósággal. Egyszerűen arról van szó, hogy az iskola igazgatójának nagyon sokszor szüksége van megerősítésre, tanácsra, az adott situációban nem tudja eldönteni, hogy mi a teendő, nem ismeri kellőképpen a rendelkezéseket. Egyébként nehéz is ézeket a jogszabályi változásokat nyomon követni. A képviselőtestületi ülésen is megfogalmazódott, amikor az elmúlt négy év összegzését tárgyalta a képviselőtestület, hogy hiba volt, hogy az osztály megszűnt, illetve, hogy egy főre redukálódott ez a szakterület. Szükség lenne legalább még egy emberre, fontos lenne a pénzügyi, gazdasági ellenőrzés, koordinálás, mert egyszerűen most már nincs adatunk

az intézményekről. Az intézmények önállóan gazdálkodnak, és hát arra is van példa, hogy nem jól élnek ezzel a pénzügyi, gazdasági önállósággal.

– *Van-e oktatási bizottság?*

– Az új önkormányzat megalakulásakor, a többi bizottsággal együtt létrejött. Meg is fogalmazódott már testületi ülésen, hogy ez a bizottság működött a leghatékonyabban az elmúlt négy évben. Ez azért is lehetett így, mert a bizottság elnöke éppen a gimnázium igazgatója, aki egyben alpolgármester is volt társadalmi megbízásban. Alpolgármester, gimnáziumigazgató, bizottsági elnök egy személyben. Most május óta egyébként parlamenti képviselő. Nagyon felkészült, nagyon tehetséges ember, aki az oktatás ügyét évtizedek óta kiemelkedően fontosnak tartja, és hatékonyan tudott lobbizni érte. A bizottsági munkát ő irányította, nagyon jól szervezte, a legelső bizottsági ülésen elfogadtatta azt a bizottsági tagokkal, hogy én, mint a hivatal szakembere, állandó meghívottként minden bizottsági ülésen vegyek részt. Ez ugye nem kötelező, de nagyon praktikus, és kiderült, hogy bevált. Gyakorlatilag úgy működött, hogy a bizottsági ülésen én mindig részt vettem, és így kölcsönösen tudtuk egymást informálni a bizottsági tagokkal.

– *Hány tagú a bizottság?*

– Heten vannak. Tagja a gimnázium, a zeneiskola, a szakmunkásképző igazgatója, egy óvodavezető, a helytörténeti múzeum igazgatója, még egy testnevelői szakos kollega és egy matematika-kémia szakos tanár. Így valamennyi intézménytípus képviselve van. Ami hatáskörüket illeti, ezt ugye az önkormányzat szervezeti és működési szabályzata rögzíti, ez úgy működött, hogy például az intézményvezetői pályázatok ügyében a bizottság valamennyi esetben meghallgatta a pályázókat, elmondta véleményét és ezután kerültek be a képviselőtestületi ülésre. Ez volt az egyik olyan kör, ami folyamatosan munkát adott a bizottságnak, ezen kívül a tanévkezdés után, amikor pontosan kialakult az egyes intézményekben, iskolákban a tanulócsoporthoz, a napközis csoportok száma, akkor a bizottság hatásköre volt, hogy ahol csökkenés volt, onnan elvont egy állást és odaadta annak az intézménynek, ahol növekedés volt. Ebben az évben, amikor a képviselőtestület elfogadta a helyi költségvetési rendeletet, akkor egymillió Ft-os keretösszeget bizottsági hatáskörbe utalt, amivel a bizottság szabadon rendelkezhet, tehát egyik intézményből a másikba csoportosíthatja. Ez azért volt nagyon fontos, mert vannak olyan feladatok egy-egy intézményben, amihez pénz kell, és más intézménytől esetleg el lehet vonni. Ez képviselőtestületi hatáskörből átkerült bizottsági hatáskörbe. Így sokkal rugalmasabb és gyorsabb volt a döntés. Hozott egy olyan rendelkezést is a képviselőtestület, miszerint a tartós bérmegtakarítás 50%-át az intézmény köteles befizetni egy céltartalékba, és ennek felhasználásáról szabadon dönthetett a bizottság. Ez sokkal gyorsabb, rugalmasabb és hatékonyabb megoldást jelent. A képviselőtestület ritkábban ülésezik, nehezekebb, nem értik, miről van szó, tehát egy művelődési bizottság ezeket az ügyeket sokkal jobban, gyorsabban és szakszerűbben tudta eldönteni, mintha ezt képviselőtestület elé tárjuk.

– *A képviselőtestületben mekkora súlya van az oktatásnak?*

– 19 fős testületről van szó, amelynek tagja a gimnázium és zeneiskola igazgatója, egy tanár, meg a múzeumigazgató, aki pedagógus és tanít is, tehát végül is négy pedagógus tagja van. Elég jelentős befolyással bírtak, a legerősebb lobbink volt az oktatásügyi. Már csak azért is, mert a gimnázium igazgatója, aki alpolgármester, képviselő és bizottsági elnök is volt, nagyon erős egyéniség. Kiváló pedagógus, nagy tapasztalattal. 57 éves, tehát komoly pedagógusi múlttal is rendelkezik, ezenkívül rendkívül hatásosan tud szónokolni, nagyon meggyőző amit elmond, tehát személyes jelenlétének, szerepének is köszönhetően komoly befolyással bír a testületre. A költségvetés tárgyalásánál például, amikor éles küzdelem volt a pénzért, nagyon hatásosan tudta képviselni az oktatás ügyét.

- *Mi az, amit az utóbbi 4 évben itt az oktatás területén sikerült megvalósítani?*
- Az egyik szándéka az volt a bizottságnak és a képviselőtestületnek is, hogy legyen annyi tanterem, hogy valamennyi iskolás egy műszakban, délelőtt tanulhasson, ugyanis ez nem így volt korábban. Több iskolában is váltott műszakban tanultak a gyerekek. Ezt sikerült majdnem teljesen megoldani, egy iskolában van még két műszakos tanítás de már ott is épül 6 tanterem. A 95-ös tanévre minden általános és középiskolás délelőtti, egyműszakos oktatásban vehet részt. Aztán nagyon fontos volt, hogy minden iskolához épüljön tornaterem. Most már valamennyinek van. Eredmény az is, hogy az iskolák működőképesek maradtak. A legutóbbi értekezleten azt mondtam, hogy hála istennek, vagy szerencsére, de úgy alakultak a dolgok, hogy nem volt krétagond, szóval normálisan tudtak működni az intézmények, az állami támogatásból és a helyi önkormányzati támogatásból, olyannyira, hogy ez szinte egyedülálló. A Balmazújvárosi Önkormányzat a szakmunkásképzőnek is adott plusz pénzt az állami normatíván felül, miközben nagyon sok településen a szakmunkásképzés támogatásából még el is vesznek az önkormányzatok, hogy az óvodáknak adhassák. Hát ilyen módon tényleg normálisan tudtak az intézmények működni. De lehet most már érezni, hogy nagyon hamar itt is nehézségek lesznek az energiaár-emelések és egyéb miatt. Eddig az intézmények a szakmai elképzeléseiket is megvalósíthatták. A bizottság és a képviselőtestület is támogatta azokat a törekvéseket, amelyeket az intézmények jeleztek, sőt biztatta őket. A Zsolnay-programot, a különböző szakmai programokat, a tagozatos osztályok indítását, a hatosztályos gimnáziumot, a gazdasszonyképzőt. Az iskolák többségében keresték az új megoldásokat, és ehhez támogatást adott az önkormányzat.
- Ugyanakkor nem sikerült tanulószobát építeni, nem sikerült sportcsarnokot építeni, ami egyébként kellett volna, ami egy ekkora városban fontos lenne. Ezek sajnos elmaradtak.
- *Milyen álláspontot alakított ki a képviselőtestület az iskolaszervezetre vonatkozóan?*
- Az iskolaszervezet-váltást a képviselőtestület jóváhagyta, amikor a hatosztályost elfogadta, ami pedig a kilencedik-tizedik osztályt illeti, szintén képviselőtestületi döntés van arról, hogy a 8. osztályt végzett gyerekek közül a továbbtanulásra fel nem vettek vagy nem is jelentkezettek foglalkoztatását a szakmunkásképző intézetre bízta a testület. Talán 2 évvel ezelőtt, éppen az egyik általános iskola kidolgozott egy programot kilencedik-tizedik osztály indítására úgy, hogy mi nem is tudtunk róla. Kidolgoztak egy programot, elküldték a minisztériumba, és azzal egyidejűleg küldtek egy példányt ide a hivatalba is, és kérték a minisztériumtól az engedélyt. Mondtam az iskola igazgatójának, hogy ez nagyon szép meg nagyszerű dolog, de jó lett volna mégiscsak előzetesen egyeztetni, mert az nem lenne helyes, ha most minden iskola elkezdene önállóan kilencedik-tizedik osztályt szervezni, mert ha ez így lesz, ez életképtelen lesz, mert akkor ott is lesz négy gyerek, meg a másik iskolában is öt. Egy ilyen kisvárosban célszerű sokkal jobban koncentrálni az erőket, mert nincs olyan nagyon sok gyerek, aki nem tanul tovább. De végül is nem kapta meg a minisztériumtól az engedélyt ez az iskola. A képviselőtestület úgy foglalt állást, hogy a szakmunkásiskola kapja meg ezt a feladatot, hogy ezekkel a tanköteles korú gyerekekkel foglalkozzon. Most is indult egy 17 fős kis osztály. Olyan gyerekek járnak ide, akiket nem vettek fel középiskolába, mert év végén megbuktak, és mire a pótvizsgán átmentek, akkorra már betöltötték az iskolák a férőhelyeket, ők meg itt csellengtek. Jöttek a szülők hozzám. Akkor a szakmunkásképző igazgatójával megbeszéltük, hogy mivel van ilyen döntés, vállalják el ezt. 17 fővel indítottak ilyen speciális szakiskolai osztályt, ide járnak fiúk is, lányok is. A fiúknak lakatos-fémszerkezeti gyakorlat van, a lányoknak pedig szabás-varrás.
- *A két középiskola mennyire tudja kielégíteni a helyi igényeket?*
- Nyilván nem tud olyan széles választékot nyújtani. A szakképzés egyébként is nagyon nehéz helyzetben lévő terület ma, amikor üzemek, gyárak, cégek, szövetkezetek bezárnak, felbom-

lanak. Az a kialakult struktúra, ami korábban működött, és amire megvannak az iskolák és a szakemberek, az ugye nem nagyon működőképes. Ők is próbálkoznak újabb szakmákkal, de nyilvánvaló, hogy mindenfélét nem tudnak oktatni. Aki vegyész akar lenni, az nyilván bemegy a megyeszékhelyre, a vegyipari szakközépiskolába. Az itteni szakmunkásképzőben is elindítottak szakközépiskolai osztályokat. Most negyedikesek a gyerekek. Hát volt némi idegenkedés. Első évben, azt hiszem, 15 gyerek jelentkezett, ők most már negyedikesek, idén fognak érettségizni. Második évben már 19, harmadik évben 20, most 25 körüli a létszám, tehát lassan kezdi kivívni az elismertséget. Nem könnyű ez a helyzet. Néhány évvel ezelőtt a szakmunkásképző iskolák túlnyomó többsége szakközépiskolai osztályt is indított. De ez olyan problémát vet fel, hogy a szakközépiskolai osztályokban egyetemet végzett pedagógusoknak kellene tanítani. De ezekben az iskolákban alig van egyetemet végzett tanár. Ez nemcsak nálunk van így, a szomszéd városokban is, és az ország minden szakmunkásképzőjében. Műszaki tanárok vannak, főiskolát végzettek, és nem egészen szabályos, hogy főiskolát végzett tanárok viszik érettségizni a gyerekeket.

– *Térjünk át a szerkezetváltó gimnáziumra. Milyen a felszereltsége?*

– Szerintem átlagos. Eppen tegnap megnéztem ott egy számítástechnikai órát. Most jártam először abban a tanteremben, komplett számítástechnikai tantermük van, monitorokkal, gépekkel, minden fontos technikai eszközzel rendelkeznek. 25–30 évvel ezelőtt épült ez az iskola, és eléggé kis méretű a tornaterem, de jól felszerelt. Egyébként nagyon komoly anyagi gondjai vannak a gimnáziumnak is meg a többi intézménynek is. Például szolgálati lakás kellene a nyelvtanárnak, aki amerikai. Ami egyébként a gimnáziumot illeti, a Veres Péter Gimnázium megszerezte elismert. Ugye a *Köznevelés* közli időnként a továbbtanulásra jelentkezett és felvett tanulók arányát, és ennek alapján évenként országos rangsort állítanak össze. Ebben a rangsorban ez a gimnázium nagyon jó helyen áll.

– *Ki kezdeményezte a szerkezetváltást és hogyan történt az engedélyezés?*

– Az ötlet az iskolából indult, ők kezdeményezték. Az 1992–93-as tanévben indult az első osztály, ami azt jelenti, hogy 92-ben év elején, vagy inkább 91 őszén jelezte a gimnázium igazgatója, hogy azon gondolkodnak, meg kellene próbálni a 6 osztályos gimnázium indítását. Akkor az országban különböző helyeken volt már 6 illetve 8 osztályos gimnázium, sőt, azt hiszem, szerveztek Budapesten bemutatót meg továbbképzést is, ahol részt vett a gimnázium igazgatója. Az egyik dilemma az volt, hogy 6 vagy 8 osztályos tagozatot indítson-e. Az elég hamar eldőlt, hogy valamit indítani kell. A gimnázium igazgatójával többször is beszélgettünk arról, hogy fontos, hogy a helyi gimnázium is kínáljon lehetőséget a szülőknek illetve a gyerekeknek, mert ha nem indítanak ilyen tagozatot, vagy nem kínálnak újabb lehetőséget, akkor a szülők elviszik máshová a gyerekeket. Tehát mondjuk az alaphelyzet az volt, hogy valamit kezdeni kell, mert egyébként, ha a környező városokban indulnak ilyen osztályok, akkor joggal mondják a szülők, hogy miért nem indul itt is ilyen. A tantestület is belátta, és a 6 osztályos mellett döntöttek. Talán azért, mert akkor úgy látszott, hogy a kormányzat is inkább ezt a formációt támogatja. Elkezdtek tantárgyanként kimunkálni a programot. Ezt el kellett küldeni a minisztériumba, és elindult a helyi engedélyeztetés is. A 6 osztályos tagozat programjára a képviselőtestület megadta az engedélyt, a tantestület kidolgozta a tantárgyi programokat, a minisztérium pedig engedélyezte a 92 szeptemberi indulást. Azért is indulhatott, mert az azt megelőző évben 4 tanteremmel bővítették a gimnáziumot. 20–25 éve alakult, általános iskolának épült, és most új blokkot építettünk hozzá, így elhelyezhető volt az újabb csoport. Ez azt jelentette, hogy amikor az első évfolyam megjelent, a hagyományos 4 éves tagozaton még párhuzamos osztályok voltak. A 6 osztályos miatt ebben az évben már csak egy hagyományos gimnáziumi osztály indult. A képviselőtestület könnyedén jóváhagyta, a költségvetésben ez különösebb gondot nem okozott, mert ezek a gyerekek is megkapják a

normatív állami támogatást. Igaz, hogy csak általános iskolait, de az azon felüli összeget biztosította az önkormányzat.

– *Akkor most ez az összeg hiányzik az általános iskoláknál?*

– Igen, ez kétségtelen. De ez végül is nem okozott feszültséget. Sokkal inkább az okozott feszültséget, hogy a legkiválóbb gyerekek elmennek az általános iskolából. Ezt valahol meg lehet érteni. Elfogadható az általános iskolai tanárok panasza, miszerint együtt dolgoznak egy osztállyal ötödiktől kezdve, és két év elteltével onnan elmegy a legjobb 3 vagy 5 tanuló. Nyilván ezt is különbözőképpen lehet kezelni. Van olyan pedagógus, aki azt mondja, az a fontos, hogy a gyerekek jó legyen és hogy boldoguljon, és ha a gyerekek és a szülőknek az az ambíciója, hogy 6 osztályosba járjon, menjen és érvényesüljön. De voltak, akik lebeszélék a gyereket, hogy ne menjél, rossz lesz ott, jobb neked itt. Hogy ez így alakulhatott, abban közrejátszott az is, hogy a gimnázium egy picit elszigetelte magát. Tehát megcsinálták a 6 osztályos programot, és azt gondolták, hogy ez olyan nagyszerű kínálat, hogy majd özönleni fognak a gyerekek. Az igazgató elment az általános iskolákba a pályaválasztás alkalmából és beszélt a gyerekekkel, az igazgatóval, az osztályfőnökkel, és aztán vagy mentek a gyerekek, vagy nem. A számok azt bizonyítják, hogy a kezdeti 40 jelentkezőből felvettek 30-at vagy 32-öt, volt egy kis felvételi elbeszélgetés, majd valami kis írásbeli felvételi, és volt kik közül válogatni. A következő évben már mindenkit felvettek, mind a huszonvalahány gyereket, aki jelentkezett, az idén pedig nagyon komoly gondjaik voltak, mert 14 jelentkező volt összesen. Természetesen mindenkit felvettek, de a gimnázium igazgatójának és a tantestületnek kellemetlen volt szembesülni azzal a ténnyel, hogy nem rohannak a gimnáziumba a gyerekek. Szerintem ebben a gimnázium elzárkózása is közre játszott, és egyes pedagógusoknak az a szándéka is, hogy lebeszélék a gyerekeket. De én úgy érzem, hogy most ebben változni fog valami. A gimnázium mostani igazgatója mondta nekem a napokban, hogy a tanárokkal beszélgetett, és azt mondta nekik, hogy nem szabad azt hinnünk, hogy mi gimnáziumi tanárok vagyunk a legokosabbak, a legszebbek, a legjobbak, a legszuperebbek.

Az általános iskolákban is vannak nagyon okos, felkészült, jó pedagógusok. Együttműködést kell keresni. Be kell hívni a pedagógust, hogy lássák, hogy mi itt mit csinálunk, lássák a mi törekvéseinket, és a gyerekeket is be kell hozni. Így lehet oldani az ellenállást. Éppen tegnap délelőtt voltam ott. Ezen a héten nyílt napokat rendeznek a hatosztályos évfolyamoknak. Ez azt jelenti, hogy hétfőtől péntekig bármelyik órára bemehetnek általános iskolai tanárok és tanulók. Én magam is bementem 3 órát meglátogatni, mert nagyon kedvesen invitált az igazgató, kért, hogy menjek át, ha időm engedi. Mondtam is, hogy nem a kollégát jöttem nézegetni, hanem a gyerekekre vagyok kíváncsi, tehát nem mint szakfelügyelő, vagy a hivatal embere. Nagyon jól éreztem magam. Mindegyik órán voltak általános iskolai tanárok is, és ez azért fontos, mert az elzárkózást, vagy elszigeteltséget, ami érezhető volt az utóbbi évben a gimnáziumban, ez a mostani vezetés igyekszik oldani. Elmondta az igazgató, hogy versenyhelyzet van az iskolák között, és ha azt akarjuk, hogy a legtehetségesebb gyerekek helyben maradjanak, akkor ezt a kínálatot ismertetni kell velük, és a nevelőkkel is el kell fogadtatni, meg kell kedveltetni. A mostani 6. osztályos általános iskolás gyerekek is ott voltak tegnap, láthatták, hogy kitin óra is van, angol óra is van, meg hogy milyenek a tanárok.

– *Nem játszhatott ebben az is szerepet, hogy a legjobb debreceni gimnáziumokkal ez a helyi iskola nem tud versenyezni?*

– Azt hiszem, hogy ez nem lehetett döntő, mert ha ez így lenne, akkor elvitték volna innen a gyerekeket, de nem vitték el. A szülő ennek inkább az előnyeit látja, miközben persze az is igaz, hogy a gimnáziumban elég kevés az olyan tanár, aki általános iskolában is tanított. Nyilván módszerbeli különbségek is vannak, bár igyekeznek az órákat úgy elosztani, hogy a 6 osztályos évfolyamokon olyanok tanítsanak, akiknek van általános iskolai tapasztalata is.

- *Nem csökkenti-e a 6 osztályos gimnázium bevezetése hosszú távon a gimnáziumi férőhelyek számát?*
- Erről már mi is beszélgettünk. Itt sok éven át két gimnáziumi osztály volt évfolyamonként. Ha a 6 osztályosba egy adott korosztályból csak 14 gyerek iratkozik be, akkor az ő korosztályuk nagyobb létszámmal fog megjelenni a hagyományos 4 éves gimnáziumban. A hagyományosba 36 gyerek jelentkezett, miközben a hatosztályosba 14. Ezt csak úgy lehet megoldani, ha nem egy hanem két négyosztályos évfolyamot indít majd a gimnázium.
- *Ez helykérdés és pénzkérdés.*
- Erről is beszélünk, meg lehet oldani. Mégpedig ha a gimnáziumban nem, esetleg a szomszédos általános iskolában, amelyik elég nagy iskola, ott tudnának helyet adni.
- *A szülők igényét főlmérrék előzetesen erre a hatosztályos gimnáziumra?*
- Igen, ezt a gimnázium készítette. A gimnázium igazgatóhelyettese minden általános iskolában járt, összehívták a szülőket, készítették egy felmérést, de ezt teljesen az iskola, nem a hivatal, és nem az önkormányzat.
- *Mennyire tartja jónak a 6- vagy 8 osztályos gimnáziumi formát?*
- Én elfogadom és egyetértek azzal, hogy legyen 6 osztályos gimnázium. Vannak olyan gyerekek, akiknek a szülei ambicionálják, hogy valami mást, valami többletet nyújtson az iskola. Egyébként valóban nyújt némi többletet, például azt, hogy latin nyelvet tanulnak. Én egyetértek azzal, hogy bővíteni kell a kínálatot. A hagyományos 8 osztályos rendszerben vannak olyan gyerekek, akik ennél többre képesek. Az általános iskola nem tudja igazán kezelni, amikor az osztályban ott ül a 10 gyerekes cigány családnak a hátrányos helyzetű gyereke, és a nagyon ambiciózus, tehetséges gyerekek. Fontos hogy legyen ilyen kínálat is.
- *A gimnázium milyen anyagi támogatást kért illetve kapott a 6 osztályos program megvalósításához?*
- Miután a tantermek megépültek, a plusz igények bérekben, státusban nem jelentettek olyan nagy anyagi terhet, amit nem teljesíthettünk. Minden iskola azt szeretné, hogy jó helyzetbe kerüljön a költségvetés készítésekor. De nyilvánvaló, hogy minden igényt nem lehet kielégíteni. Itt többletfinanszírozást igényel a 6 osztályos és az általános iskolai tagozatok, illetve azok az iskolák, ahol a cigány gyerekek vannak, a leghátrányosabbak. A tagozatoknál plusz tanári állás kell, a hatosztályosnál például, ahol nem egy nyelvet tanulnak, hanem kettőt, ott ugye latin tanárt is fizetni kell. Ez úgy van, hogy a költségvetés készítésekor ezeket az igényeket az iskolák jelzik, kimutatják, leírják. Ahhoz, hogy például a 6 osztályost, vagy a tagozatot beindítsa egy iskola, az önkormányzatnak kell a kifizetést engedélyeznie. A képviselőtestület a bizottság javaslatára olyan döntést hozott, hogy minden új kezdeményezést jelentsen be az iskola, kérjen engedélyt, mert nyilván többletkiadása lesz. Ha az engedélyt megkapta, utána jogos az iskolának az igénye, hogy az önkormányzat fedezze ezeket a plusz költségeket.

(Az interjút Györgyi Zoltán készítette, 1994 őszén)

IGAZGATÓ, KISVÁROSI GIMNÁZIUM

„A szomszédokkal versenyben állunk a gyerekekért”

- *Kérem, mutassa be az iskolát.*
- A városi gimnázium 1969 óta működő középiskolája a településnek és a város vonzáskörzetének, amin kb. 20 települést értek. Egyharmada a gyerekeknek helybeli, kétharmada pedig különböző kistélepülésekről jár be, de még távolabbi, nagyobb városból is van diákunk. Az iskola helyzetét alapvetően az határozza meg, hogy egy nagy tradíciójú város közvetlen szomszédságában van, ahol olyan hagyományos iskolák vannak, ahova a szülők, nagyszülők is jártak. A miénk bizonyos értelemben mindig is a hátrányos helyzetű gyerekek középiskolája